

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 5/12
01.02.2012. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Bate Cvetkovića, predsednika veća, Nevenke Važić, Anđelke Stanković, Ljubice Knežević-Tomašev i Veska Krstajića, članova veća, sa savetnikom Vrhovnog kasacionog suda Draganom Vuksanović, kao zapisničarem, u krivičnom predmetu okr. O.L, zbog krivičnog dela zloupotrebe službenog položaja iz člana 359. stav 3. u vezi stava 1. i 4. Krivičnog zakonika i dr., odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 8/12 od 11.01.2012. godine, podignutom protiv pravnosnažnih rešenja Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 2390/10 od 15.01.2011. godine i Višeg suda u Subotici Kv. 49/11 od 17.03.2011. godine, u sednici veća održanoj 01.02.2012. godine, doneo je

P R E S U D U

UVAŽAVA SE zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. 8/12 od 11.01.2012. godine kao osnovan, pa se UKIDAJU pravnosnažna rešenja Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 2390/10 od 15.01.2011. godine i Višeg suda u Subotici Kv. 49/11 od 17.03.2011. godine i predmet vraća Apelacionom sudu u Novom Sadu na ponovno odlučivanje o izjavljenoj žalbi.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Subotici K. 103/03 od 12.12.2007. godine, u delu izreke pod I, okr.O.L, na osnovu člana 355. tačka 3. ZKP, oslobođen je od optužbe za krivično delo zloupotrebe službenog položaja iz člana 359. stav 3. u vezi stava 1. i 4. i krivično delo prouzrokovanja lažnog stečaja iz člana 236. stav 2. u vezi stava 1. tačka 1. i 3. KZ, a istom presudom, u delu izreke pod II, na osnovu člana 354. stav 1. ZKP, prema okr. O.L. odbijena je optužba za krivično delo prevare iz člana 208. stav 1. KZ, krivično delo zloupotreba ovlašćenja u privredi iz člana 238. stav 1. tačka 3. KZ i krivično delo zloupotrebe službenog položaja iz člana 359. stav 4. u vezi stava 1. KZ.

Odlučujući o žalbi Okružnog javnog tužioca u Subotici, Vrhovni sud Srbije je presudom Kž.I 822/08 od 27.08.2008. godine ukinuo prvostepenu presudu u oslobađajućem delu i u tom delu predmet vratio prvostepenom sudu u na ponovno suđenje.

U ponovljenom postupku Okružni sud u Subotici je presudom K 95/08 od 08.06.2009. godine na osnovu člana 355. tačka 3. ZKP okr. O.L. oslobodio od optužbe za krivično delo zloupotreba službenog položaja iz člana 359. stav 3. u vezi stava 1. i 4. KZ i krivično delo prouzrokovanja lažnog stečaja iz člana 236. stav 2. u vezi stava 1. tačka 1. i 3. KZ.

Odlučujući o žalbi Okružnog javnog tužioca u Subotici, Apelacioni sud u Novom Sadu je povodom žalbe a po službenoj dužnosti rešenjem Kž1 2390/10 od 15.01.2011. godine ukinuo prvostepenu presudu i predmet vratio Višem sudu u Subotici na ponovno suđenje.

Nakon što su spisi predmeta dostavljeni Višem sudu u Subotici, taj sud je doneo rešenje Kv 49/11 od 17.03.2011. godine, kojim se oglasio stvarno nenadležnim za dalje postupanje u krivičnom predmetu okr. O.L, i odredio da se predmet, nakon pravnosnažnosti rešenja, dostavi Apelacionom sudu u Novom Sadu kao stvarno nadležnom sudu.

Apelacioni sud u Novom Sadu podneskom Kr 33/11 od 14.06. 2011. godine pokrenuo je postupak za rešavanje sukoba nadležnosti između tog suda i Višeg suda u Subotici, a Vrhovni kasacioni sud je rešenjem Ks 54/11 od 17.11.2011. godine odbacio predlog Apelacionog suda u Novom Sadu za rešavanje sukoba nadležnosti.

Republički javni tužilac podigao je zahtev za zaštitu zakonitosti Ktz 8/12 od 11.01.2012. godine protiv rešenja Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 2390/10 od 15.01.2011. godine, zbog povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 385. stav 2. ZKP i protiv rešenja Višeg suda u Subotici Kv. 49/11 od 17.03.2011. godine zbog povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 37. stav 1. ZKP u vezi člana 23. stav 1. tačka 1. Zakona o uređenju sudova, sa predlogom da Vrhovni kasacioni sud uvaži zahtev, ukine rešenja Apelacionog suda u Novom Sadu i Višeg suda u Subotici i predmet vrati drugostepenom sudu radi donošenja odluke u smislu člana 385. stav 2. ZKP.

Vrhovni kasacioni sud je postupio u smislu člana 422. stav 2. i 3. ZKP i održao sednicu veća, u odsustvu uredno obaveštenog zamenika Republičkog javnog tužioca, na kojoj je razmotrio spise predmeta sa rešenjima protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut, pa je, po oceni navoda u zahtevu, našao:

Osnovano se u zahtevu za zaštitu zakonitosti ukazuje da je rešenjem Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 2390/10 od 15.01.2011. godine povređena odredba člana 385. stav 2. ZKP, a da je rešenjem Višeg suda u Subotici povređena odredba člana 37. stav 1. ZKP u vezi člana 23. stav 1. tačka 1. Zakona o uređenju sudova.

Odredbom člana 385. stav 2. ZKP propisano je da će drugostepeni sud, ukoliko je u istom predmetu već jedanput ukinuta prvostepena presuda, u sednici veća ili nakon održanog pretresa doneti odluku, pri čemu ne može ukinuti pobijanu presudu i uputiti predmet prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Navedena odredba, dakle, propisuje procesnu zabranu dvostrukog ukidanja presude i vraćanja prvostepenom sudu, samim tim i ograničenje u postupanju drugostepenog suda, pa je u konkretnoj procesnoj situaciji drugostepeni sud bio dužan da u smislu odredaba člana 377. stav 1. do 5. ZKP, a zatim odredaba člana 378. i 379. ZKP održi pretres ili da u sednici veća donese meritornu odluku povodom izjavljene žalbe. Kako drugostepeni sud to nije učinio, već je prvostepenu presudu ukinuo, to je rešenjem Kž1 2390/10 od 15.01.2011. godine, povređen zakon - odredba člana 385. stav 2. ZKP, na štetu okrivljenog, jer on ima pravo na suđenje u razumnom roku i da odluku donese zakonom određeni sud, a to je u ovom slučaju Apelacioni sud u Novom Sadu.

Donoseći rešenje, kojim je po drugi put ukinuo prvostepenu presudu, Apelacioni sud u Novom Sadu se pogrešno pozvao na Zakon o izmenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 72/09 od 03.09.2009.godine) i član 574. prelaznih i završnih odredaba ZKP, s obzirom da se ta odredba ne odnosi na izmene i dopune Zakonika o krivičnom postupku iz 2009. godine („Službeni glasnik RS“ br. 72/2009), već su to prelazne i završne odredbe Zakonika o krivičnom postupku objavljenog u „Službenom listu SRJ“ broj 70/2001, pa se shodno tome odnose na ranije odredbe Zakona o krivičnom postupku, kako je to navedeno u članu 574. ZKP.

Viši sud u Subotici, donošenjem rešenja Kv 49/11 od 17.03.2011. godine, kojim se oglasio stvarno nenadležnim za postupanje u krivičnom predmetu protiv okr.O.L, zbog krivičnih dela zloupotrebe službenog položaja iz člana 359. stav 3. u vezi stava 1. i 4. KZ i prouzrokovanje lažnog stečaja iz člana 236. stav 2. u vezi stava 1. tačka 1. i 3. KZ, povredio je odredbu člana 23. stav 1. tačka 1. Zakona o uređenju sudova, koja propisuje da viši sud u prvom stepenu sudi za krivična dela za koja je kao glavna kazna predviđena kazna zatvora preko deset godina. Viši sud je, dakle, nesumnjivo stvarno nadležan za suđenje u prvostepenom krivičnom postupku za krivično delo iz člana 359. stav 3. u vezi stava 1. i 4. KZ, za koje je zakonom propisana kazna zatvora od dve do dvanaest godina, pa se Viši sud u Subotici nije mogao, na osnovu odredbe člana 37. stav 1. ZKP oglasiti stvarno nenadležnim za vođenje ovog krivičnog postupka i predmet ustupiti Apelacionom sudu kao drugostepenom, jer se pred drugostepenim sudom (član 377. ZKP-pretres pred drugostepenim sudom) ne može voditi prvostepeni postupak. Činjenica je da je donošenju tog rešenja prethodio propust drugostepenog suda koji je postupio suprotno odredbi člana 385. stav 2. ZKP, međutim, prvostepeni sud, u takvoj procesnoj situaciji za donošenje takvog rešenja nije imao osnova u zakonu, već je imao mogućnost samo da podnese nadležnom tužiocu inicijativu za podizanje zahteva za zaštitu zakonitosti kojim se jedino mogla ispitati zakonitost odluke Apelacionog suda u Novom Sadu.

Zbog učinjenih povreda zakona bilo je nužno ukinuti pravnosnažna rešenja protiv kojih je zahtev za zaštitu zakonitosti podignut, pa je Vrhovni kasacioni sud, uvažanjem podnetog zahteva ukinuo pravnosnažna rešenja Apelacionog suda u Novom Sadu Kž1 2390/10 od 15.01.2011. godine i Višeg suda u Subotici Kv 49/11 od 17.03.2011. godine, s tim da se predmet vraća Apelacionom sudu u Novom Sadu, na ponovno odlučivanje o žalbi

izjavljene protiv prvostepene presude.

Iz iznetih razloga, na osnovu člana 425. stav 1. ZKP, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Zapisničar - savetnik

Predsednik veća

Dragana Vuksanović,s.r.

sudija

Bata Cvetković,s.r.